

जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे या न्यायालयाच्या विस्तारीकरणासाठी शिवाजीनगर (भांबुर्डा) येथील शासकीय गोदामाच्या जागी बांधण्यात येणाऱ्या महामेट्रो, पुणे प्रकल्पाच्या मल्टीमोडल हब इमारतीमधील १५००० चौ. फूट जागा जिल्हा न्यायालय, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्यास व त्यासाठी येणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
विधि व न्याय विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक भूसंपा-०७१४/६४३/प्र.क्र.१४०/कार्यासन-११

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ०३ सप्टेंबर, २०२४.

वाचा :-

१. मा. उच्च न्यायालयाची पत्र क्र. B(W)६०५४ of १९७२//१०८५/३०/०६/२०१४, दि.३०.६.२०१४, क्र. B(W)६०५४ of १९७२/६६/९/१/२०१५, दि. ..१.२०१५, क्र. B(W)६०५४ of १९७२/२०९१/ २५२५२/ १४/१२/१५, दि. १४.१२.२०१५, क्र. B(W)६०५४ of १९७२/१२८/१८३०/२२/१/१६, दि.२२.१.२०२४.
२. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. पीएमआर-३३१६/ प्र.क्र.१३२/नवि-७, दि.२३.१२.२०१६.
३. जिल्हाधिकारी कार्यालय, पुणे (महसूल शाखा) यांचे पत्र क्र.पमल/कावि/५३५/२०१५, दि.५.५.२०१५.
४. जिल्हाधिकारी, पुणे (महसूल शाखा) यांचे आदेश क्र. पमल/सीआर/११/२०१८ पुणे-१, दि. १६.११.२०१८.
५. पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पुणे यांचे पत्र क्र.राभू/प्र.क्र.५६/०२.२१/१४३/शाखा-२, दि.२४.२.२०२१
६. अपर मुख्य सचिव (नवि-१) यांच्या अध्यक्षतेखालील दि.१७.५.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
७. महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांचे पत्र क्र. MAHA METRO/PMRD/LAND/२०१७-३१७, दि. १९.७.२०१७, क्र. महामेट्रो/ पीएमआरपी/ लॅण्ड/२०२३/२००, दि.१६.५.२०२३, क्र. महामेट्रो/ पीएमआरपी/ लॅण्ड/२०२३/२४७, दि.७.७.२०२३, क्र. महा मेट्रो/ पुणे/नियो/१४/२०२४, दि.१९.१.२०२४, क्र. महा मेट्रो/ पुणे/ नियो/१७७/२०२४, दि. २५.६.२०२४.
८. शासन परिपत्रक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१०/इमा-२, दि. २५.९.२०१९.
९. शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्र. बीडीजी-२०१७/प्र.क्र.६०/ इमारती-२, दि.७.७.२०१७.
१०. शासन निर्णय क्रमांक भूसंपा-०७१४/६४३/प्र.क्र.१४०/कार्यासन-११, दि.२.९.२०२४.

प्रस्तावना :-

उपरोक्त विषयासंदर्भातील संदर्भ क्र.१० येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून खालीलप्रमाणे सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

मा. मुख्य न्यायमूर्ती, मा. उच्च न्यायालय व मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र शासन यांच्या दि.६.२.२०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे या न्यायालयाच्या विस्तारीकरणासाठी अतिरिक्त जागा संपादित करण्याबाबतच्या मुद्द्यावर चर्चा झाली. त्यावेळी शिवाजीनगर, पुणे या न्यायालयालगत असलेली शासकीय गोदामाची गट क्र.८०६ व ८२१ ही जागा पुणे जिल्हा न्यायालयाच्या विस्तारीकरणासाठी संपादित करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला. तथापि त्यानंतर दि.७.३.२०१५ रोजी मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडलेल्या बैठकीत पुणे महानगरपालिकेने सादर केलेल्या पुणे मेट्रोच्या

प्रस्तावित प्रकल्पाच्या कागदपत्रांचे व नकाशांचे अवलोकन केले असता, पुणे मेट्रोच्या Traffic Integration करीता शिवाजीनगर येथील सि. स. क्र.८०७, ८०८ व सि.स. क्र.८१० ते ८१५, ८२८ व ८९५ या जमिनींची आवश्यकता असल्याचे दिसून आले असे जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी दि.५.५.२०१५ च्या पत्रान्वये निदर्शनास आणले. त्यापैकी सि. स. क्र.८०७-अ व सि.स. क्र.८१० ते ८१५ या जमिनीवर शासकीय गोदामाची इमारत स्थित असून सदर शासकीय गोदामे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या अखत्यारीत होती. सदर जागा जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे या न्यायालयाच्या विस्तारीकरणासाठी विधि व न्याय विभागास हस्तांतरीत करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु असतानाच अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या दि.१६.१०.२०१७ च्या पत्रान्वये शिवाजीनगर, पुणे येथील न.भू.क्र.११-अ (फा. प्लॉट क्र.८०७ पै.) , न.भू.क्र.१७ (फा. प्लॉट क्र.८१०). , न.भू.क्र.१६ (फा. प्लॉट क्र.८११) , न.भू.क्र.१५ (फा. प्लॉट क्र.८१२) , न.भू.क्र.१२ (फा. प्लॉट क्र.८१३) , न.भू.क्र.१३ (फा. प्लॉट क्र.८१४) व न.भू.क्र.१४ (फा. प्लॉट क्र.८१५) मधील २ हे. ६६.८४ आर (२६६८४.०० चौ.मी.) इतक्या जागेचा ताबा पुणे मेट्रो प्रकल्पाकरीता देण्यात आला. त्यानुसार जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्या दि. १६.११.२०१८ च्या आदेशान्वये उपरोक्त २ हे. ६६.८४ आर (२६६८४.०० चौ.मी.) इतके क्षेत्र कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. , पुणे मेट्रो प्रकल्प यांना सार्वजनिक प्रयोजनार्थ हस्तांतरीत करण्यात आले आहे. सदर शासकीय गोदामे व शासकीय कार्यालये इत्यादीसाठी पर्यायी व्यवस्था महामेट्रोकडून त्यांच्या खर्चाने करण्यात यावी, या व इतर काही अटींच्या अधीन राहून सदर जागा महामेट्रो, पुणे यांना हस्तांतरीत करण्यात आली आहे. पुणे महानगर मेट्रो रेल प्रकल्प टप्पा-१ मधील मार्गिका क्र.१ व मार्गिका क्र.२ या मार्गिकांच्या सुधारित प्रस्तावास संदर्भ क्र.२ येथील नगर विकास विभागाच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. या दरम्यान दि.२४.६.२०१७ रोजी जिल्हा न्यायालय, पुणे येथे मा. न्यायमूर्ती, श्री. ओक यांच्यासमवेत महामेट्रोच्या पदाधिकाऱ्यांच्या बैठकीच्या अनुषंगाने महामेट्रोच्या प्रस्तावित मल्टी- मोडल हब इमारतीमध्ये १५००० चौरस फूट बांधकाम क्षेत्र पुरेशा पार्किंग व्यवस्थेसह जिल्हा न्यायालय, पुणे यांच्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात येईल असे महामेट्रोने दि.१९.७.२०१७ च्या पत्रान्वये मा. उच्च न्यायालयास कळविले. त्यानंतर जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे या न्यायालयाच्या विस्ताराकरीता आवश्यक असलेली १५००० चौरस फूट जागा ही उपरोक्त शासकीय गोदामाच्या जागेत बांधण्यात येणाऱ्या मेट्रो रेल्वेच्या मल्टी- मोडल हब इमारतीमध्ये उपलब्ध करून देण्यासाठी (पार्किंगसहीत) व त्यावर बांधकाम करण्यासाठी अंदाजे रु.१५.०० कोटी इतका खर्च येणार असल्याचे महामेट्रोने कळविल्यानंतर विधि व न्याय विभागाने सदर रु.१५.०० कोटी इतकी रक्कम महामेट्रोला उपलब्ध करून द्यावी असा निर्णय दि.१७.५.२०२३ रोजी अ.मु.स.(नवि-१) यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत घेण्यात आला. त्यानुसार महामेट्रो, पुणे यांनी रु.१५,०१,३५,३७५/- इतक्या रकमेचे अंदाजपत्रक (Recapitulation Sheet प्रमाणे) सादर केले व रु.१५.०० कोटी किंवा १५००० चौरस फूट जागेचे बांधकाम होऊन ती जागा जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे यांना हस्तांतरीत करतेवेळीच्या बाजारमुल्यानुसार होणारी रक्कम उपलब्ध करून देणे आवश्यक राहिल असे कळविले. सदर अंदाजपत्रक छाननीसाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे पाठविण्यात आले असता त्यांनी त्यात सुधारणा करून रु.१५०४.५९ लाख इतक्या खर्चास सहमती दर्शविली.

त्यानुसार शिवाजीनगर (भांबुर्डा) येथील शासकीय गोदामाच्या जागेत बांधण्यात येणाऱ्या महामेट्रो रेल्वे, पुणे यांच्या मल्टी- मोडल हब इमारतीमध्ये जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे या न्यायालयाच्या विस्ताराकरीता आवश्यक असलेली १५००० चौरस फूट जागा पार्किंग व बांधकामासहीत जिल्हा व सत्र

न्यायालय, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्यास तत्त्वतः मान्यता देण्याची व त्यासाठी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., पुणे यांना रु.१५०४.५९ लाख इतका निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

शिवाजीनगर (भांबुर्डा), जिल्हा पुणे येथील फा. प्लॉट क्र.८०७ पै. व फा. प्लॉट क्र.८१० ते ८१५ पै. या शासकीय गोदामाच्या जागेत बांधण्यात येणाऱ्या महामेट्रो रेल्वे, पुणे यांच्या मल्टी- मोडल हब इमारतीमध्ये जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे या न्यायालयाच्या विस्ताराकरीता आवश्यक असलेली १५००० चौरस फूट जागा पार्किंग व बांधकामासहीत जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्यासाठी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., पुणे यांना रु.१५०४.५९ लाख इतका निधी (खालील विवरणपत्रात दर्शविल्यानुसार) उपलब्ध करून देण्यास शासनाची तत्त्वतः मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	तपशील	महामेट्रो, पुणे यांच्या अंदाजपत्रकाची रक्कम (Unit Rate Norms Rs. per (Sqmt./meter/ LumpSum etc.) (रुपये)	सार्वजनिक बांधकाम विभागाने परिगणित केलेली रक्कम (रुपये)
अ)	आवश्यक बाबी		
१.	भूसंपादन	१५००० स्क्वेअर फूट	७,५०,००,०००/-
		एकूण अ)-१	७,५०,००,०००/-
२.	इमारत बांधकाम	१५००० स्क्वेअर फूट- २७०९०/- + ५०७९.३६/-	१३९४ स्क्वेअर मीटर
		एकूण अ)-२	३,९०,३२,०००/-
३.	विद्युतीकरण		
	अंतर्गत विद्युतीकरण		अ)-२ च्या ५%
	बाह्य विद्युतीकरण		अ)-२ च्या ६%
		एकूण अ)-२	४,५०,००,०००/-
		एकूण अ)	४,५०,००,०००/-
ब)	संकीर्ण बाबी		
	अंतर्गत/ पोहोच रस्ता, जमीन विकास, पार्किंग, सी.सी. ड्रेन, लँड स्केपिंग इत्यादी	पार्किंग ३० कार- २६९५ स्क्वे. फूट + बाह्य विकास	६०,५२,५००/- + ४५,००,०००/-
		अ)-२ च्या ४.५%	१७,५६,४४०/-
		एकूण ब)	१७,५६,४४०/-
		प्रकल्प किंमत = अ) + ब)	१२,००,७९,१६०/-
क)	इतर तरतुदी		
१.	आकस्मिक खर्च	Contingencies अ)-२ च्या ४%	अ)-२ च्या ४%
२.	वस्तू व सेवा कर	प्रकल्प किंमतीच्या १२%	प्रकल्प किंमतीच्या १८%

३.	भाववाढ	प्रकल्प किंमतीच्या ५%	१,९५,८२,८७५/-	प्रकल्प किंमतीच्या ५%		६०,०३,९५८/-
४.	कामगार विमा	प्रकल्प किंमतीच्या १%	--	प्रकल्प किंमतीच्या १%		१२,००,७९२/-
		एकूण क)	१,९५,८२,८७५/-	एकूण क)		३,०३,८०,२७८/-
		प्रकल्पाची एकूण किंमत = अ)+ब)+क)	१५,०१,३५,३७५/-	प्रकल्पाची एकूण किंमत = अ)+ब)+क)		१५,०४,५९,४३८/-
		म्हणजेच एकूण	१५०१.३५ लाख	म्हणजेच एकूण		१५०४.५९ लाख

२. सदर प्रशासकीय मान्यता खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे :-

१) बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी पुणे महामेट्रो रेल्वेच्या मल्टी-मोडल हब इमारतीमध्ये जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे यांच्या विस्ताराकरीता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या १५००० चौरस फूट जागेचा (पार्किंगसहीत) बांधकाम आराखडा, नमुना नकाशा, मांडणी नकाशा तसेच विस्तृत नकाशा संचालक (वर्क्स), महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., पुणे, पुणे मेट्रो रेल प्रकल्प यांनी शासनास तसेच मा. उच्च न्यायालयास सादर करावा.

२) न्यायालयाच्या इमारतीचे बांधकाम पूर्ण झाल्यानंतर सदर जागा महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., पुणे यांनी जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे यांना हस्तांतरीत करावी व तसे शासनास अवगत करावे.

३) महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., पुणे यांनी न्यायालयाची इमारत जिल्हा व सत्र न्यायालयास हस्तांतरीत केल्यानंतर जिल्हा न्यायालय, पुणे यांनी सदर इमारत त्यांचे नावावर करण्याबाबतची आवश्यक कार्यवाही जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्या मार्फत करावी.

४) न्यायालयीन इमारतीचे प्रत्यक्ष काम करतेवेळी पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.१७७/ तां.क.१, दि. १०.१.२०१४ व सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या शासन निर्णय क्र.बीडीजी-२०१७/प्र.क्र.६०/इमा.-२, दि.७.७.२०१७ मध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार कार्यवाही करावी.

३. याप्रित्यर्थ न्यायालयीन इमारतीच्या जमीन खरेदीवर होणारा खर्च विभागाच्या “मागणी क्र.जे-४, ४०५९- सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च -०१- कार्यालयीन इमारती-२०१-भूसंपादन (००)(०१) न्यायालयीन इमारतीचे बांधकाम करण्यासाठी भूसंपादन (४०५९ ०५९२) ५३- मोठी बांधकामे” या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. तसेच इमारत बांधकाम व इतर खर्चाची रक्कम “मागणी क्र. एच-८, ४०५९- सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च -०१- कार्यालयीन इमारती- ०५१- बांधकाम- कार्यक्रमांतर्गत (०३) न्यायदान (केंद्र पुरस्कृत योजना- राज्य हिस्सा) , (०३) (०१) मोठी बांधकामे (कार्यक्रम) ५३- मोठी बांधकामे (४०५९ ०६७२) व (२१) न्यायदान (केंद्र पुरस्कृत योजना- केंद्र हिस्सा) , (२१) (०१) मोठी बांधकामे (कार्यक्रम) ५३- मोठी बांधकामे ५३- मोठी बांधकामे (४०५९ १२२२)” या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. मात्र अर्थसंकल्पात तरतूद केल्याशिवाय कामास सुरुवात करण्यात येऊ नये.

४. हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५१४/ व्यय-५, दिनांक ३०.४.२०२४, सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१७९/२०२४/ इमा-२, दिनांक १२.६.२०२४, नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२३८/१४४३, दिनांक २.४.२०२४ यांच्या सहमतीने तसेच वित्त विभाग, शासन निर्णय, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/ विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उपविभाग- पाच, अ.क्र.१ व महाराष्ट्र सार्वजनिक

बांधकाम नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद क्र.१३४ अनुसार प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

५. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक सांकेतांक २०२४०९०३१८२८२६९८१२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(विलास वसंत गायकवाड)

विधि सल्लागार-नि-सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. महाप्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई

प्रबंधक (निरिक्षणे- २), मा. उच्च न्यायालय, मुंबई

प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, जिल्हा व सत्र न्यायालय, पुणे

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १/२.

सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमारती-२), मंत्रालय, मुंबई.

कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., पुणे, पुणे मेट्रो प्रकल्प, पुणे.

नगर विकास विभाग (नवि-७), मंत्रालय, मुंबई .

महसूल व वन विभाग (ज-५), मंत्रालय, मुंबई .

वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई.

नियोजन विभाग (कार्यासन-१४४३), मंत्रालय, मुंबई.

कक्ष अधिकारी, कार्यासन-२३, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती.